

**Wytyczne dotyczące stosowania umowy
reasekuracji czynnej do podmodułu
ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach
innych niż ubezpieczenia na życie**

Wstęp

- 1.1. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia UE nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. (zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie EIOPA)¹, art. 105 ust. 2 dyrektywy 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (zwaną dalej dyrektywą Wyłatalność II)², art. 119-135, art. 209 i art. 214 środków wykonawczych EIOPA wydaje wytyczne dotyczące podmodułu ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie³.
- 1.2. Wytyczne te mają przede wszystkim na celu zapewnienie wspólnego, jednolitego i spójnego stosowania podmodułu ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, w tym traktowania umów reasekuracji czynnej przedsiębiorstw.
- 1.3. Wytyczne skierowane są do organów nadzoru w rozumieniu dyrektywy Wyłatalność II.
- 1.4. Niniejsze wytyczne odnoszą się do „schematu dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie”, który pokazuje różne podmoduły, które składają się na podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie w ramach standardowej formuły obliczania kapitałowego wymogu wyłatalności, zgodnie ze środkami wykonawczymi.
- 1.5. Na potrzeby niniejszych wytycznych przyjmuje się następujące definicje:
  - (a) „Strata brutto” oznacza:
    - i. W przypadku ograniczania ryzyka w podmodule, który nie jest zależny od innych podmodułów, stratę obliczoną zgodnie z formułą w tym podmodule;
    - ii. W przypadku ograniczania ryzyka w podmodule, który jest zależny od innych podmodułów, stratę obliczoną zgodnie z formułą w tym podmodule, ale uwzględniającą jako element formuły wyniki z każdego wykorzystanego podmodułu ograniczania ryzyka (o ile wykorzystano) netto w podmodułach, od których ten moduł jest zależny.
  - (b) „Zagregowane zdarzenie katastroficzne” oznacza zdarzenie katastroficzne łączące szereg polis ubezpieczeniowych, na które wpływa. Nie można łatwo określić odrębnych wpływów na polisy ubezpieczeniowe.
  - (c) „Zdarzenie ryzyka katastroficznego” oznacza zdarzenie wpływające na polisy ubezpieczeniowe, które można wyraźnie określić, lub na jedną polisę. Zdarzenie reasekuracyjne: określenie zdarzenia, do którego można

---

¹ Dz.U. L 331, z 15.12.2010, s. 48-83

² Dz.U. L 335, z 17.12.2009, s. 1-155

³ Dz.U. L 12 z 17.01.2015, s. 1-797.

zastosować program reasekuracji czynnej. Termin jest stosowany do straty brutto po podziale.

- (e) Części podmodułu katastroficznego: części jednego z czterech głównych podmodułów ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie opisanych w art. 119 środków wykonawczych.
- (f) Reasekuracja czynna/ochrona reasekuracji czynnej: umowy reasekuracji, na mocy których przedsiębiorstwo przenosi ryzyko na reasekuratora.
- (g) Składka odnowieniowa z tytułu reasekuracji czynnej: składka z tytułu reasekuracji, która może być płatna przedsiębiorstwu.
- (h) Umowa reasekuracji wielu polis z jednego zdarzenia: umowa reasekuracji nadwyżki szkód w przypadku dwóch lub kilku polis ubezpieczeniowych wydanych przez przedsiębiorstwo odpowiedzialne za daną ubezpieczoną szkodę. Poziom, przy którym umowa reasekuracji zaczyna obowiązywać, znajduje się zazwyczaj powyżej poziomów określonych w polisach ubezpieczeniowych.
- (i) jedno zdarzenie katastroficzne na 200 w okresie jednego roku: zdarzenie katastroficzne odpowiadające mierze wartości narażonej na ryzyko przy współczynniku ufności 99,5 %, określonej w art. 104 ust. 4 dyrektywy Wypłacalność II.
- (j) Komponent: samodzielna jednostka obliczeniowa podmodułu katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, dla której można określić kapitałowy wymóg wypłacalności. Może on znajdować się na poziomie podmodułu lub na poziomie niższym np. regionu lub EOG / regionu poza EOG w przypadku zagrożeń ze strony klęsk żywiołowych.

1.6. Jeśli w niniejszych wytycznych nie zdefiniowano ich inaczej, określenia mają znaczenie zdefiniowane w aktach prawnych wspomnianych we wstępie.

1.7. Wytyczne mają zastosowanie od dnia 1 kwietnia 2015 r.

Rozdział I: Porządek działania wytycznych

Wytyczna nr 1 - Porządek działania wytycznych

1.8. Przedsiębiorstwa powinny kolejno korzystać z sekcji niniejszych wytycznych, aby ocenić swoją reasekurację czynną w odniesieniu do ryzyka katastroficznego.

Rozdział II: Określanie zdarzeń

Wytyczna nr 2 - Poziom szczegółowości niezbędny do określenia zdarzenia katastroficznego

1.9. W oparciu o artykuły 119-135 przedsiębiorstwa powinny określić odpowiednie zdarzenia katastroficzne 1 na 200 w okresie jednego roku w sposób odpowiednio szczegółowy, aby móc zastosować techniki ograniczania ryzyka.

Wytyczna nr 3 - Określenie katastrof jako zagregowanych zdarzeń katastroficznych lub zdarzeń ryzyka katastroficznego

1.10. Przedsiębiorstwa powinny wskazać straty określone w różnych podmodułach ryzyka katastroficznego jako „zagregowane zdarzenia katastroficzne” lub „zdarzenia ryzyka katastroficznego”, w którym to przypadku przedsiębiorstwa powinny także wskazać, czy zdarzenia te uruchamiają określone znane polisy ubezpieczeniowe, czy nie.

1.11. W przypadku każdego podmodułu ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie przedsiębiorstwa powinny określić rodzaj zdarzenia w następujący sposób:

- (a) podmoduły trzęsienia ziemi, huraganu, gradobicia, powodzi i osuwiska określone jako zagregowane zdarzenie katastroficzne;
- (b) podmoduł odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych określony jako zdarzenie ryzyka katastroficznego uruchamiające jedną polisę ubezpieczeniową;
- (c) podmoduły odpowiedzialności cywilnej, lotnicze, morskie i pożarowe określone jako zdarzenie ryzyka katastroficznego uruchamiające znane polisy ubezpieczeniowe;
- (d) podmoduł kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej określony w wytycznej 13 i 14;
- (e) podmoduł reasekuracji nieproporcjonalnej ubezpieczeń mienia określony w wytycznej 11.

Wytyczna nr 4 - Określenie liczby zdarzeń dla podmodułów klęsk żywiołowych w odniesieniu do regionów EOG

1.12. Przedsiębiorstwa powinny uwzględnić liczbę zdarzeń dla strat brutto w regionach EOG jako jednokrotne lub dwukrotne zdarzenia wpływające na jeden lub kilka regionów a nie zakładać, że w każdym regionie mają miejsce wielokrotne zdarzenia.

Wytyczna nr 5 - Określenie liczby zdarzeń dla podmodułów klęsk żywiołowych w odniesieniu do regionów poza EOG

1.13. W przypadku regionów poza EOG, gdzie liczba zagregowanych zdarzeń katastroficznych, które generują stratę brutto, nie została określona, przedsiębiorstwa powinny stosować podobne podejście do podejścia w ramach wytycznej nr 4, dla każdego podmodułu.

Wytyczna nr 6 - Wybór zdarzenia katastroficznego

1.14. Jeżeli można określić liczbę zdarzeń katastroficznych 1 na 200, przedsiębiorstwa powinny wyodrębnić zdarzenia, które są spójne z ich profilem ryzyka i wybrać

zdarzenie, które powoduje największy narzut kapitałowy po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka.

Wytyczna nr 7 - Wielkość strat związanych ze zobowiązaniami

1.15. W celu określenia wielkości poszczególnych roszczeń, na których opiera się kalkulacja straty podstawowych środków własnych zgodnie z art. 133 środków wykonawczych, przedsiębiorstwa powinny stosować poniższą procedurę:

- (a) W każdej grupie ryzyka należy określić ryzyka n_i o największych limitach. Na potrzeby tej czynności na „ryzyko” składają się wszystkie polisy ubezpieczeniowe wpisane jako część programu o takim samym lub zbliżonym zakresie ubezpieczenia i tym samym ubezpieczonym posiadacz polisy (jeżeli ubezpieczony posiadacz polisy jest stroną umowy ubezpieczeniowej), które obowiązują w tym samym czasie.
- (b) Każdy z wyników dla limitów n_i należy pomnożyć przez 1,15.
- (c) Wartości n_i obliczone w lit. b) należy dodać i odjąć od $L_{(liability, i)}$ a różnicę przypisać proporcjonalnie stosując bieżące limity dla wartości n_i .
- (d) Ostateczny wynik dla wartości n_i należy traktować jako indywidualne roszczenia z tytułu pojedynczego zdarzenia, z których każde związane jest z ryzykiem, z którym się wiąże.

1.16. Przedsiębiorstwa powinny więc móc wskazać dla każdego z roszczeń n_i , które ubezpieczenie ma zastosowanie, z uwzględnieniem charakteru danego ryzyka.

1.17. Przedsiębiorstwa powinny być przygotowane do udowodnienia organom nadzoru, że na ich zabezpieczenie się reasekuracją czynną nie miało wpływu to, czy ryzyko jest ryzykiem zidentyfikowanym w tej procedurze.

Rozdział III: Podział straty brutto

Wytyczna nr 8 - Podział straty brutto na poszczególne kraje lub inne komponenty

1.18. Przedsiębiorstwa powinny zastosować jedną z niżej wskazanych metod w celu podziału straty brutto na poszczególne komponenty, jeżeli wpływ brutto na poszczególne polisy ubezpieczeniowe nie został określony, aby można było zastosować ochronę w postaci reasekuracji czynnej:

- (a) Metoda maksymalizacji: strata brutto jest przypisywana do komponentu, który w największym stopniu wpływa na wstępne zróżnicowanie straty brutto.
- (b) Metoda rozłożenia: strata brutto jest rozkładana na odpowiednie komponenty proporcjonalnie do ich wpływu na wstępne zróżnicowanie straty brutto; alternatywnie do podziału straty można zastosować podejście z wykorzystaniem macryc korelacji, podobne do zaproponowanego do przypisania kapitałowego wymogu wypłacalności do linii biznesowych.
- (c) Metoda mieszana: w tej metodzie wybierane są maksymalne wartości (największe narzuty kapitałowe netto) metody maksymalizacji i metody rozłożenia.

Wytyczna nr 9 - Podział straty brutto dla podmodułów klęsk żywiołowych w scenariuszach EOG

- 1.19. Do podziału straty brutto dla podmodułów klęsk żywiołowych w scenariuszach EOG przedsiębiorstwa powinny stosować metody określone poniżej.
- 1.20. Dzieląc stratę brutto na regiony przedsiębiorstwa powinny stosować metodę mieszaną w przypadku podmodułów ryzyka huraganu i powodzi oraz metodę maksymalizacji w przypadku dzielenia podmodułów ryzyka trzęsienia ziemi i gradobicia.
- 1.21. Dzieląc stratę brutto na jednostki biznesowe, firmy i linie biznesowe, przedsiębiorstwa powinny stosować metodę rozłożenia.
- 1.22. Jeżeli przedsiębiorstwo ma taki profil ryzyka, że wyżej określona metoda nie jest odpowiednia, przedsiębiorstwo powinno wybrać bardziej odpowiednie podejście i uzasadnić je przed organem nadzoru.

Wytyczna nr 10 - Podział straty brutto w przypadku klęsk żywiołowych w regionach poza EOG

- 1.23. W przypadku regionów poza EOG do przypisania straty brutto przedsiębiorstwa powinny stosować metody, które są spójne z metodami stosowanymi do zagrożeń EOG z wytycznej 9.
- 1.24. Jeżeli przedsiębiorstwo ma taki profil ryzyka, że podejście to nie jest odpowiednie, przedsiębiorstwo powinno wybrać bardziej odpowiednie podejście i uzasadnić je przed organem nadzoru.

Wytyczna nr 11 - Podział straty brutto w przypadku klęsk żywiołowych w nieproporcjonalnych ubezpieczeniach mienia

- 1.25. W przypadku modułu reasekuracji nieproporcjonalnej ubezpieczeń mienia w celu przypisania straty do regionu przedsiębiorstwa powinny stosować metodę maksymalizacji. Przedsiębiorstwa powinny następnie oszacować ekspozycję na największe zagrożenie w tym regionie oraz liczbę określonych zdarzeń jak w przypadku odpowiednich zagregowanych zdarzeń katastroficznych, które powiązane są z odpowiednimi umowami. Jeżeli określono dwa zagregowane zdarzenia katastroficzne, powinno to oznaczać, że mają miejsce obydwa zdarzenia w tym samym regionie.
- 1.26. Jeżeli przedsiębiorstwo ma taki profil ryzyka, że podejście to nie jest odpowiednie, przedsiębiorstwo powinno wybrać bardziej odpowiednie podejście. Podejście to należy uzasadnić przed organem nadzoru.

Wytyczna nr 12 - Określenie straty brutto dla podmodułów ryzyk stworzonych przez człowieka: ryzyko związane z pojazdami silnikowymi, morskie, lotnicze i odpowiedzialności cywilnej

- 1.27. Przedsiębiorstwa powinny określić poszczególne polisy ubezpieczeniowe związane ze zdarzeniem ryzyka odpowiedzialności cywilnej brutto, stosując wytyczne nr 34-39. W przypadku scenariusza morskiego, lotniczego i pożarowego przedsiębiorstwo powinno określić odpowiednie ryzyka brutto i jednocześnie wskazać, które polisy mają zastosowanie (w tym zabezpieczenie nadwyżki szkód na ryzyko) do roszczeń.

- 1.28. W przypadku ryzyka odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych przedsiębiorstwo powinno założyć, że zdarzenie ryzyka katastroficznego określone w środkach wykonawczych powoduje pojedyncze zdarzenie generujące stratę. Przedsiębiorstwo powinno założyć, że strata pojawia się w regionie lub jednostce biznesowej, która w największym stopniu wpływa na wstępną stratę brutto.
- 1.29. Korzystając z ochrony dla poszczególnych ryzyk przedsiębiorstwo powinno być w stanie wykazać przed krajowym organem nadzoru, że na ich zabezpieczenie się reasekuracją czynną nie miało wpływu to, czy ryzyko jest ryzykiem uznanym za zdarzenie reasekuracyjne czy też jedną z przyczyn tego zdarzenia złożonego.

Wytyczna nr 13 - Podział straty brutto w scenariuszu dużych nabywców ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej

- 1.30. Określając największą ekspozycję na ryzyko, przedsiębiorstwa powinny uwzględniać nagromadzenie ekspozycji na ryzyko podmiotów w ramach grupy.

Wytyczna nr 14 - Podział straty brutto w scenariuszu recesji ubezpieczeń kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej

- 1.31. Jeżeli przedsiębiorstwa muszą przypisać stratę brutto związaną z recesją do różnych obszarów, branż, rodzajów produktów lub ogólnie do odpowiedniego zakresu stosowania umowy reasekuracji w celu skorzystania z ochrony w postaci reasekuracji, powinny przypisać stratę brutto proporcjonalnie w oparciu o wysokość składek brutto.

Rozdział IV: Korzystanie z reasekuracji czynnej

Wytyczna nr 15 - Zastosowanie reasekuracji czynnej

- 1.32. Przedsiębiorstwa powinny stosować każdą ochronę w postaci reasekuracji czynnej do jednego z poziomów określonych poniżej:
- (a) różne obszary w jednej części podmodułu w jednym regionie;
  - (b) różne regiony w jednej części podmodułu;
  - (c) grupa EOG/poza EOG w ramach jednego podmodułu; różne części podmodułów katastroficznego w ramach modułu katastroficznego;
  - (d) różne podmoduły katastroficznego np. jak w przypadku reasekuracji nadwyżki szkodowości i reasekuracji zagregowanej w podmodułach ryzyk stworzonych przez człowieka i podmodułach klęsk żywiołowych.
- 1.33. Przedsiębiorstwa mogą także korzystać ze specjalnego zabezpieczenia linii biznesowej i jednostki biznesowej.
- 1.34. Jeżeli reasekuracja dotyczy innych ryzyk nie przewidzianych w podmodule ryzyka katastroficznego (np. reasekuracja nadwyżki szkodowości dla linii biznesowej), przedsiębiorstwo powinno dopuścić inne ryzyka przy obliczaniu świadczeń w ramach podmodułu ryzyka katastroficznego.
- 1.35. Przedsiębiorstwa powinny stosować reasekurację czynną w sposób spójny z art. 209-214 środków wykonawczych. Przedsiębiorstwa dbają o to, aby odzyskane

kwoty reasekuracji nie były podwójnie liczone, zgodnie z art. 209 ust. 1 lit. e) środków wykonawczych. Przedsiębiorstwa powinny zadbać o to, aby odzyskane dzięki metodom ograniczania ryzyka kwoty, które są uwzględniane w obliczeniu strat netto, nie przekraczały możliwej kwoty całkowitej przewidzianej w warunkach ich programu przeniesienia ryzyka.

Wytyczna nr 16 - Składki odnowieniowe z tytułu reasekuracji czynnej

- 1.36. Przedsiębiorstwa mogą przewidzieć pobieranie składek odnowieniowych z tytułu reasekuracji czynnej, jeżeli można wykazać przed organem nadzoru, że zostaną one uruchomione przez zdarzenie reasekuracyjne określone w podmodule katastroficznym.
- 1.37. Przedsiębiorstwa powinny uwzględnić w swoich obliczeniach straty brutto dodatkowe ryzyko kolejnych zdarzeń w związku ze składką odnowieniową z tytułu reasekuracji czynnej.

Wytyczna nr 17 - Pozostały wpływ na podstawowe środki własne w wyniku uruchomienia umowy reasekuracji czynnej

- 1.38. Przedsiębiorstwa powinny uwzględnić składki odnowieniowe z tytułu reasekuracji lub inne dodatkowe wpływy, które mogą być wynikiem uruchomienia reasekuracji czynnej.

Wytyczna nr 18 - Porządek uruchamiania ochrony z tytułu reasekuracji

- 1.39. Przedsiębiorstwa powinny stosować ochronę w postaci reasekuracji w porządku określonym w umowach mających zastosowanie do odpowiedniego ryzyka.

Wytyczna nr 19 - Reasekuracja proporcjonalna

- 1.40. W przypadku reasekuracji kwotowej, reasekuracji nadwyżki strat i fakultatywnej reasekuracji proporcjonalnej przedsiębiorstwa powinny przypisać proporcjonalnie zdarzenie reasekuracyjne do tych umów asekuracji.
- 1.41. Jeżeli do umowy reasekuracji proporcjonalnej przedsiębiorstwa zastosowanie ma „ograniczenie zdarzenia” lub podobne ograniczenie, strata brutto przewidziana dla tej umowy nie może przekraczać tego ograniczenia a nadwyżkę należy dodać do „niewuwzględnianej” części straty.

Wytyczna nr 20 - Reasekuracja nieproporcjonalna na ryzyko

- 1.42. Do ryzyka nadwyżki szkód i umów fakultatywnej reasekuracji nieproporcjonalnej przedsiębiorstwa powinny stosować tylko reasekurację nieproporcjonalną w ramach formuły standardowej, jeżeli zdarzenie reasekuracyjne umożliwia określenie znanych polis ubezpieczeniowych wśród powiązanych polis bazowych. Wytyczna nr 3 określa odpowiednie podmoduły.

Wytyczna nr 21 - Reasekuracja nieproporcjonalna na zdarzenie

- 1.43. Przedsiębiorstwa powinny stosować wyłącznie reasekurację nieproporcjonalną do określonych zdarzeń reasekuracyjnych, jeżeli stratę można odpowiednio podzielić.
- 1.44. Przedsiębiorstwo powinno zadbać o uwzględnienie mniej częstych umów, takich jak franszyza oraz reasekuracji dzielonej lub koasekuracji.

Wytyczna nr 22 - Umowy ze stałą sumą odszkodowania i ryzyko bazowe

1.45. Przedsiębiorstwa nie powinny stosować umów ze stałą sumą odszkodowania w ramach formuły standardowej, jeżeli nie można wykazać, że poziom ryzyka bazowego nie jest istotny na podstawie określenia scenariusza.

Wytyczna nr 23 - Stosowanie umów zagregowanych i umów reasekuracji wielu polis z jednego zdarzenia

1.46. Przedsiębiorstwa powinny rozważyć, na jakim poziomie w obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności dla ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie zastosować umowy reasekuracji zagregowanej. W wyborze należy uwzględnić istotę mechanizmu ograniczania ryzyka oraz to, czy spodziewane są odzyskane kwoty reasekuracji w przypadku zaistnienia zdarzenia reasekuracyjnego.

1.47. Jeżeli przedsiębiorstwa zakładają odzyskanie kwoty reasekuracji z każdej umowy reasekuracji wielu polis z jednego zdarzenia, powinny wykazać przed organem nadzoru, że umowy zostaną uruchomione w przypadku zdarzeń katastroficznym określonych w formule standardowej.

1.48. Przedsiębiorstwa powinny zadbać, aby odzyskane kwoty reasekuracji nie były podwójnie liczone, i muszą być w stanie wyjaśnić i pokazać sposób postępowania organowi nadzoru.

Wytyczna nr 24 - Traktowanie reasekuracji dzielonej

1.49. W przypadku reasekuracji dzielonej przedsiębiorstwa powinny stosować się do zasad określonych w wytycznej nr 32.

Wytyczna nr 25 - Traktowanie wyników z niższych poziomów agregacji

1.50. Łącząc kapitałowe wymogi wypłacalności w podmodułach katastroficznym w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, przedsiębiorstwa powinny rozróżniać koszty odnowieniowe i odzyskane kwoty reasekuracji. Jeżeli reasekuracja na danym poziomie nie ma zastosowania do tej połączonej kwoty, konieczne jest odpowiednie podzielenie kosztów. W tym przypadku należy zastosować metodę rozłożenia.

Wytyczna nr 26 - Traktowanie innych, nieokreślonych tu umów

1.51. W przypadku innych umów reasekuracji lub sytuacji nieomówionych tu wyraźnie przedsiębiorstwa powinny stosować się do zasad określonych w powyższych wytycznych.

Rozdział V: Ponowna agregacja strat netto

Wytyczna nr 27 - Ponowna agregacja strat netto w celu określenia kapitałowego wymogu wypłacalności dla ryzyka katastroficznego przedsiębiorstwa

- 1.52. Jeżeli przedsiębiorstwa przeniosły zróżnicowaną stratę brutto na niższy poziom (tj. „zdarzenie reasekuracyjne”) w celu oszacowania odzyskanych kwot reasekuracji, powinny one zsumować komponenty netto, aby określić kapitałowy wymóg wypłacalności.
- 1.53. Jeżeli przedsiębiorstwa mają wynik kapitałowego wymogu wypłacalności z różnych poziomów kalkulacji, powinny dodać komponenty netto, aby określić kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie.
- 1.54. Załącznik techniczny I opisuje, jak stosować tę wytyczną.

Rozdział VI: Dokumentacja i walidacja

Wytyczna nr 28 - Dokumentacja i walidacja wybranych zdarzeń katastroficzych

- 1.55. W przypadku „innego” podmodułu katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie przedsiębiorstwa powinny wyjaśnić wybrane zdarzenia katastroficzne swojemu organowi nadzoru w regularnym sprawozdaniu zgodnie z art. 309 ust. 5 lit. a) środków wykonawczych. Wyjaśnienie powinno zawierać informacje na temat kluczowych punktów decyzji, omówienie alternatyw, które można wybrać dla tych kluczowych punktów decyzji, oraz uzasadnienie dla ostatecznego wyboru.
- 1.56. Przedsiębiorstwa powinny także zawrzeć informacje na temat pojawiających się wewnętrznie problemów z zapisaniem odpowiednich zdarzeń katastroficzych w dokumentacji.

Wytyczna nr 29 - Dokumentacja metodyki podziału

- 1.57. Aby zastosować program reasekuracji dla poszczególnych podmodułów, przedsiębiorstwa powinny sporządzać dokumentację zastosowanego mechanizmu podziału. Powinna ona zawierać uzasadnienie dla wybranego podejścia, omówienie możliwych alternatyw, w których możliwych jest wiele uzasadnionych metod oraz wykonane obliczenia w celu archiwizacji podziału.

Wytyczna nr 30 - Dokumentacja obliczania wartości netto oraz procedur ponownej agregacji

- 1.58. Przedsiębiorstwa powinny dokumentować proces obliczania wartości netto zdarzenia reasekuracyjnego. Dotyczy to
  - a) programu reasekuracji przedsiębiorstwa;
  - b) obliczenia wartości netto;
  - c) informacji na temat podziału odzyskanych kwot na odpowiednie podmoduły ubezpieczeniowe;
  - d) informacji na temat sposobu przeprowadzenia ponownej agregacji w celu określenia kapitałowego wymogu wypłacalności SCR_{nicAT}.

- 1.59. Przedsiębiorstwa powinny także wykazać w swojej dokumentacji, że nie dokonano podwójnego liczenia zakładanych odzyskanych kwot reasekuracji.
- 1.60. Jeżeli przedsiębiorstwa założyły zmienne składki (np. składki odnowieniowe z tytułu reasekuracji czynnej i biernej), dokumentacja powinna zawierać uzasadnienie dla zastosowanej metodyki i założeń dla tych składek.

Rozdział VII: Szczególne ustalenia dla pojedynczych przedsiębiorstw stanowiących część grup

Wytyczna nr 31 - Traktowanie umów reasekuracji wewnętrznej

- 1.61. Pojedyncze przedsiębiorstwa powinny traktować ewentualne umowy reasekuracji czynnej z innymi przedsiębiorstwami z grupy („reasekuracja wewnętrzna”) w taki sam sposób, jak traktowałyby umowy z zewnętrznymi podmiotami trzecimi.

Wytyczna nr 32 - Szacowanie odzyskanych kwot reasekuracji należnych pojedynczemu przedsiębiorstwu na podstawie umowy reasekuracji grupowej z tytułu zagregowanych zdarzeń katastroficznych

- 1.62. Oszacowując odzyskane kwoty reasekuracji należne na podstawie umowy reasekuracji zagregowanej (tj. umowy, która chroni przed połączonymi zagregowanymi stratami kilku przedsiębiorstw w ramach grupy), każde pojedyncze przedsiębiorstwo powinno wykonać oddzielnie następujące kroki:
- określenie straty katastroficznej 1 na 200 brutto w okresie jednego roku dla pojedynczego przedsiębiorstwa;
  - określenie straty katastroficznej 1 na 200 brutto w okresie jednego roku dla grupy;
  - oszacowanie odzyskanych kwot reasekuracji na podstawie umowy reasekuracji grupowej;
  - przypisanie odzyskanych kwot reasekuracji zgodnie z postanowieniami umownymi, o ile istnieją, w innym przypadku oszacowanie odzyskanych kwot reasekuracji należnych pojedynczemu przedsiębiorstwu jako stosunku strat brutto a)/b) pomnożonego przez kwotę oszacowaną w c).

Wytyczna nr 33 - Szacowanie odzyskanych kwot reasekuracji należnych pojedynczemu przedsiębiorstwu na podstawie umowy reasekuracji zbiorowej z tytułu zdarzeń ryzyka katastroficznego

- 1.63. oszacowując odzyskane kwoty reasekuracji należne na podstawie umowy dotyczącej określonego ryzyka (tj. umowy chroniącej przeciwko określonym ryzykom), pojedyncze przedsiębiorstwa powinny wykonać następujące kroki:
- określenie, czy dane ryzyka powodujące stratę 1 na 200 w okresie jednego roku są takie same, jak określone ryzyka powodujące stratę 1 na 200 w okresie jednego roku na poziomie grupy;
  - w przypadku pewnej zbieżności, oszacowanie odzyskanych kwot reasekuracji należnych pojedynczemu przedsiębiorstwu na podstawie umowy reasekuracji grupowej.

Rozdział VIII: Przepisanie polis ubezpieczeniowych do grup ryzyka odpowiedzialności cywilnej dla podmodułu ryzyka katastroficznego odpowiedzialności cywilnej stworzonego przez człowieka

Wytyczna nr 34 - Grupa ryzyka odpowiedzialności cywilnej 1

- 1.64. Do grupy ryzyka odpowiedzialności cywilnej 1, o której mowa w załączniku XI środków wykonawczych, przedsiębiorstwa powinny zaliczyć polisy dotyczące ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za zaniedbanie obowiązków, które zabezpieczają osoby wykonujące dany zawód przed potencjalnymi roszczeniami z tytułu odpowiedzialności cywilnej.
- 1.65. Przedsiębiorstwa powinny włączyć do tej grupy ryzyka szereg produktów dla odpowiedzialności cywilnej, w tym:
- (a) ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej dla lekarzy specjalistów lub lekarzy ogólnych, szpitali i innych placówek służby zdrowia, kiedy ponoszą odpowiedzialność za zaniedbanie obowiązków;
  - (b) ubezpieczenie od błędów i zaniedbań lub od odpowiedzialności cywilnej zawodowej lub inne polisy dotyczące zaniedbania obowiązków, kiedy ubezpieczony ma obowiązek zachowania należytej staranności wobec osób trzecich;
  - (c) ubezpieczenie niewykonania usługi i powiązanej z tym straty finansowej spowodowanej przez usługi świadczone przez firmę;
  - (d) ubezpieczenie naruszenia gwarancji lub własności intelektualnej;
  - (e) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z powodu uszkodzenia ciała lub zniszczenia własności (szkoda materialna lub finansowa) oraz szkód powiązanych i ubezpieczenie kosztów obrony w sytuacji błędu lub zaniedbania obowiązków osoby prowadzącej swoją działalność zawodową.

Wytyczna nr 35 - Grupa ryzyka odpowiedzialności cywilnej 2

- 1.66. Do grupy ryzyka odpowiedzialności cywilnej 2, o której mowa w załączniku XI środków wykonawczych, przedsiębiorstwa powinny zaliczyć polisy dotyczące odpowiedzialności cywilnej pracodawców, które chronią przed odpowiedzialnością cywilną pracodawcy, w przypadku gdy pracownik doznaje urazu w czasie zatrudnienia.
- 1.67. Przedsiębiorstwa powinny włączyć do tej grupy ryzyka zobowiązania, które pokrywają:
- (a) zapewnienie opieki medycznej, w ramach prewencji lub kuracji, lub opieki związanej z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową;
  - (b) świadczenie finansowe za taką opiekę;
  - (c) świadczenie finansowe za wypadek przy pracy lub chorobę zawodową.

Wytyczna nr 36 - Grupa ryzyka odpowiedzialności cywilnej 3

- 1.68. Do grupy ryzyka odpowiedzialności cywilnej 3, o której mowa w załączniku XI środków wykonawczych, przedsiębiorstwa powinny zaliczyć polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dyrektorów i pracowników, które zapewniają

ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej i kosztów obrony dyrektorów i pracowników firmy lub samej organizacji, w sytuacji gdy ponoszą szkody z powodu procesu w związku z zarzucanymi nieprawidłowymi działaniami podczas występowania w charakterze dyrektorów lub pracowników organizacji, w tym pokrywanie kosztów obrony w czasie prowadzenia śledztwa i procesu.

- 1.69. Przedsiębiorstwa powinny uwzględnić w tej grupie ryzyka polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osób pełniących funkcje kierownicze i osób zatrudniających.

Wytyczna nr 37 - Grupa ryzyka odpowiedzialności cywilnej 4

- 1.70. Do grupy ryzyka odpowiedzialności cywilnej 4, o której mowa w załączniku XI środków wykonawczych, przedsiębiorstwa powinny zaliczyć polisy, które pokrywają wszystkie zobowiązania wynikające z zaniedbania, które powodują uszkodzenie ciała lub szkodę dla własności osób trzecich inne niż:

- (a) objęte ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych, ubezpieczeniem morskim, lotniczym i transportowym;
- (b) objęte grupą ryzyka odpowiedzialności cywilnej 1,2,3 i 5 z załącznika XI środków wykonawczych;
- (c) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej osób trzecich dla właścicieli nieruchomości, osób w życiu prywatnym (w tym polowania) oraz osób samozatrudnionych zajmujących się rękodziełem;
- (d) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej osób trzecich z tytułu szkody lub zranienia spowodowanych przez zwierzęta domowe.

Wytyczna nr 38 - Grupa ryzyka odpowiedzialności cywilnej 5

- 1.71. Do grupy ryzyka odpowiedzialności cywilnej 3, o której mowa w załączniku XI środków wykonawczych, przedsiębiorstwa powinny zaliczyć polisy reasekuracji nieproporcjonalnej dla wszystkich grup ryzyka odpowiedzialności cywilnej określonych w tym załączniku.

Wytyczna nr 39 - Przydzielanie i rozdział

- 1.72. Jeżeli ubezpieczenie lub reasekuracja proporcjonalna odpowiedzialności cywilnej są sprzedawane w pakiecie wraz z ubezpieczeniami, które należą do więcej niż jednej z powyższych grup ryzyka, przedsiębiorstwa powinny rozdzielić i przydzielić składki za każde ubezpieczenie do najbardziej odpowiedniej grupy ryzyka dla tego ubezpieczenia.
- 1.73. Przedsiębiorstwa powinny być w stanie przedstawić dowody i uzasadnienie takiego przydzielenia.
- 1.74. Stosując wspomniany wyżej rozdział przedsiębiorstwa powinny zastosować zasadę proporcjonalności.

Rozdział IX - Szczególne zasady dotyczące obliczeń grupowych

Wytyczna nr 40 - Wykup reasekuracji

1.75. Jeżeli reasekuracja wewnątrzgrupowa wpływa na reasekurację zewnętrzną przedsiębiorstwa, zakład posiadający udziały kapitałowe w innej jednostce powinien „wykupić” reasekurację wewnętrzną w celu obliczenia wpływu reasekuracji zewnętrznej.

Zgodność i zasady sprawozdawczości

1.76. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie EIOPA, a właściwe organy i instytucje finansowe podejmą wszelkie starania w celu przestrzegania wytycznych i zaleceń.

1.77. Właściwe organy, które przestrzegają lub zamierzają przestrzegać niniejszych wytycznych powinny w odpowiedni sposób włączyć je w swój system regulacyjny lub system nadzoru.

1.78. Właściwe organy mają dwa miesiące od wydania przetłumaczonej wersji niniejszych wytycznych na potwierdzenie EIOPA, czy przestrzegają lub zamierzają ich przestrzegać, wraz z podaniem powodów ich nieprzestrzegania.

1.79. W przypadku braku odpowiedzi w tym terminie właściwe organy zostaną uznane za nieprzestrzegające wymogów sprawozdawczości i zostanie to uwzględnione w sprawozdaniu.

Postanowienie końcowe dotyczące przeglądów

1.80. Niniejsze wytyczne podlegają przeglądowi EIOPA.

Załącznik techniczny I: funkcjonowanie podejść podziału i ponownej agregacji

Niniejszy załącznik opisuje, jak stosować rozdział V i ogólnie jak funkcjonują podejścia podziału/ponownej agregacji, aby stosować odpowiednie i spójne podejście do różnych reasekuracji w podmodule katastroficznym w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie. Pokazano 2 metody i przedsiębiorstwo musi ustalić, która z nich jest bardziej odpowiednia.

Zasada metody 0:

Oszacowując odzyskane kwoty reasekuracji w ramach ochrony zagregowanej za pomocą metody 0, przedsiębiorstwo stosuje połączoną ochronę do wyniku z każdego podmodułu oddzielnie i zapewnia, że zakładane odzyskane kwoty reasekuracji mieszczą się w limitach polisy.

Zasada metody 1:

Oszacowując odzyskane kwoty reasekuracji w ramach ochrony zagregowanej za pomocą metody 1, przedsiębiorstwo powinno wskazać najdrobniejszy komponent (lub wcześniejszy wspólny element) na schemacie ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, który pokazuje odpowiednie podmoduły.

- (a) W przypadku ochrony zagregowanej przed stratami spowodowanymi przez wiatr i grad tym komponentem będzie Nat Cat;
- (b) w przypadku ochrony zagregowanej przed stratami spowodowanymi przez wiatr i pojazdy mechaniczne tym komponentem będzie NL Cat.

Następnym krokiem jest określenie zróżnicowanej straty brutto dla tego komponentu lub wspólnego elementu a następnie przypisanie do drobniejszych komponentów w celu zastosowania zagregowanej ochrony. Komponenty wynikowe są następnie łączone w celu obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności SCR_{NL cat}.

1) Huragan - reasekuracja na poziomie kraju/regionu - EOG

- (a) Obliczenie zróżnicowanej straty brutto na poziomie EOG z uwzględnieniem skutków dywersyfikacji między krajami/regionami;
- (b) ponowne przypisanie (podział zgodnie z wytyczną 7) do poziomu kraju w EOG (kraj brutto ale EOG zróżnicowany);
- (c) zastosowanie ochrony reasekuracyjnej na poziomie kraju do zróżnicowanej straty brutto na poziomie kraju EOG;
- (d) dodanie zróżnicowanych komponentów dla krajów netto w celu uzyskania SCR_{wind} netto dla ochrony reasekuracyjnej na poziomie kraju netto.

2) Huragan (EOG i poza EOG) - reasekuracja na poziomie kraju/regionu dla EOG i poza EOG i zagregowana ochrona reasekuracyjna (wszystkie obszary)

- (a) Kroki w pkt 1 dla ochrony reasekuracyjnej na poziomie kraju w ramach EOG;
- (b) kroki w pkt 1 dla ochrony reasekuracyjnej na poziomie kraju poza EOG (zmiana poza EOG na EOG i zmiana wytycznej 8 na wytyczną 7);
- (c) obliczenie zróżnicowanej straty brutto na poziomie zagrożenia huraganem (ochrona ubezpieczeniowa na poziomie kraju netto i z uwzględnieniem skutków dywersyfikacji między EOG i poza EOG);
- (d) zastosowanie zagregowanej ochrony reasekuracyjnej EOG i poza EOG w celu uzyskania SCR_{wind} netto (netto zarówno dla poziomu kraju jak i ochrony reasekuracyjnej EOG/poza EOG).

3) Huragan - reasekuracja na poziomie kraju, a następnie zagregowana reasekuracja huraganu i gradobicia

Można oczekiwać, że poniższa metoda będzie stosowana do wspólnej ochrony przed wiatrem i gradem.

Metoda 1

- (a) Wykonanie kroków z pkt 2 (kroki z pkt 1 są wystarczające, jeżeli nie ma zagregowanej ochrony EOG/poza EOG) dla huraganu i gradobicia oddzielnie w celu uzyskania SCR_{wind} netto i SCR_{hail} netto (netto dla ochrony reasekuracyjnej na poziomie kraju);
- (b) obliczenie zróżnicowanej straty na poziomie Nat Cat (netto dla ochrony na poziomie kraju z uwzględnieniem efektów zróżnicowania między wszystkimi podmodułami Nat Cat, ale dla zagregowanej ochrony reasekuracyjnej);
- (c) ponowne przypisanie do podmodułów wiatru i gradu (prawdopodobnie rozłożenie) w celu uzyskania SCR_{wind}^* i SCR_{hail}^* (netto dla ochrony reasekuracyjnej na poziomie kraju, ale Nat Cat zróżnicowane);
- (d) zastosowanie zagregowanej ochrony reasekuracyjnej w SCR_{wind}^* i net SCR_{hail}^* netto w celu uzyskania $SCR_{windhail}$ (netto zarówno dla ochrony na poziomie kraju jak i dla zagregowanej ochrony reasekuracyjnej dla huraganu i gradu);
- (e) dodanie $SCR_{windhail}$ netto + $SCR_{earthquake}$ netto + SCR_{flood} netto + $SCR_{subsidence}$ netto w celu uzyskania SCR_{natcat} netto (netto zarówno dla ochrony na poziomie kraju jak i dla zagregowanej ochrony reasekuracyjnej dla huraganu i gradu).

Metoda 0 - (nie oczekuje się, że zostanie wykorzystana, ale poniżej pokazano opis metody):

- (a) wykonanie kroków z pkt 2 oddzielnie dla huraganu i gradobicia w celu uzyskania SCR_{wind} netto i SCR_{hail} netto;
- (b) zastosowanie wspólnej ochrony oddzielnie do podmodułów wiatru i gradu;
- (c) zróżnicowanie wszystkich podmodułów klęski żywiołowej w celu uzyskania SCR_{natcat} netto;
- (d) sprawdzenie, czy SCR_{natcat} netto nie generuje odzyskanych kwot w ramach wspólnej ochrony reasekuracyjnej, które są większe niż dopuszczalne maksimum;
- (e) jeżeli tak jest, należy zastosować metodę 1.

4) Reasekuracja na poziomie kraju w przypadku huraganu i ryzyka związanego z pojazdami mechanicznymi, a następnie zagregowana ochrona w przypadku huraganu i TPL dla pojazdów silnikowych

Tak jak wyżej oczekuje się, że zastosowana zostanie metoda 1.

Metoda 1

- (a) Kroki dla huraganu z pkt 2 (wystarczą kroki z pkt 1, jeżeli nie ma zagregowanej ochrony EOG/poza EOG) w celu uzyskania SCR_{wind} (netto dla ochrony reasekuracyjnej na poziomie kraju);
- (b) zastosowanie ochrony reasekuracyjnej TPL dla pojazdów silnikowych w celu uzyskania SCR_{motor} (netto dla ochrony reasekuracyjnej ryzyka);
- (c) obliczenie zróżnicowanej straty na poziomie SCR_{natcat} i $SCR_{man-made}$ (netto dla ochrony reasekuracyjnej na poziomie kraju w ramach ochrony reasekuracyjnej dla huraganu i ryzyka TPL dla pojazdów silnikowych) poprzez wykorzystanie wyników z innych podmodułów SCR_{natcat} i $SCR_{man-made}$;
- (d) obliczenie zróżnicowanej straty na poziomie SCR_{cat} z uwzględnieniem efektów zróżnicowania między SCR_{natcat} a $SCR_{man-made}$ (netto dla ochrony reasekuracyjnej na poziomie kraju i ochrony reasekuracyjnej ryzyka pojazdów silnikowych, ale brutto dla zagregowanej ochrony reasekuracyjnej dla huraganu i pojazdów silnikowych) i ponowne przypisanie (podział według metody rozłożenia) do SCR_{natcat}^* i $SCR_{man-made}^*$ i znów do SCR_{wind}^* i SCR_{motor}^* (netto dla reasekuracji w przypadku huraganu na poziomie kraju i TPL dla pojazdów silnikowych, ale zróżnicowany SCR_{cat});
- (e) Zastosowanie zagregowanej ochrony reasekuracyjnej w przypadku huraganu i TPL dla pojazdów silnikowych w celu uzyskania $SCR_{windmotor}$ netto;
- (f) $SCR_{cat} \text{ (po ochronie zagregowanej)} = SCR_{cat} \text{ (przed ochroną zagregowaną)} - SCR_{wind} - SCR_{motor} + net SCR_{windmotor} \text{ (po ochronie zagregowanej)}$.

Pytania do omówienia

Poza przekazaniem uwag do każdej wytycznej EIOPA chciałyby się dowiedzieć:

Q1: Czy istnieją wystarczająco jasne przykłady przeprowadzenia ponownej agregacji?

Q2: Czy są inne tematy, które nie zostały ujęte w wytycznych a do których przedsiębiorstwa chciałyby uzyskać informacje?

Q3: Czy same wytyczne są odpowiednio jasne, a jeżeli nie, gdzie przedsiębiorstwa potrzebują większej jasności?